

самоефективність, сміливість, ініціативність) і складовими суб'єктивної оцінки якості життя (відчуття щастя, задоволеність життям, ціннісними орієнтаціями особистості) є позитивні зв'язки, які свідчать про вплив впевненості на суб'єктивну оцінку якості життя підлітків [1].

У ході написання наукової роботи ми емпірично дослідили психологічні особливості та умови формування впевненості підлітків. Наша вибірка складалася з учнів 7-го та 8-го класів на базі Бердянській загальноосвітній школі №2. Всього приймали участь 60 учнів.

За тестом впевненості в собі В.Г. Ромека було виявлено такі результати:

1) ініціатива в соціальних контактах: 7 клас: високий рівень – 15%, середній рівень – 45% і низький рівень – 40%; 8 клас: високий рівень – 24%, середній рівень – 60% і низький рівень – 16%.

2) соціальна сміливість: 7 клас: високий рівень – 25%, середній рівень – 41% і низький рівень – 34%; 8 клас: високий рівень – 40%, середній рівень – 45% і низький рівень – 15%.

3) впевненість в собі: 7 клас: впевнені – 60%, не впевнені – 40%; 8 клас: впевнені – 80%, не впевнені – 20%.

Провівши аналіз діагностики можна стверджувати, що для впевненості підлітка необхідно створити такі педагогічні та соціально-психологічні умови, що дозволять йому успішно функціонувати і розвиватися у системі шкільної взаємодії, на що в подальшому і будуть спрямовані наші наукові зусилля.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аверин В.А. От чувства уверенности – к внутренней позиции личности: возраст больших возможностей / Вячеслав Афанасьевич Аверин // Развитие личности ребенка от семи до одиннадцати. – Екатеринбург: У-Фактория, 2006. – С. 14–47.

2. Ромек В.Г. Тренінг впевненості в міжособистісних відносинах / В.Г. Ромек. – СПб.: Мова, 2003. – 286 с.

3. Мішечкіна М.Є. Характеристика основних підходів у вивченні впевненості в собі / М.Є. Мішечкіна // Наук. вісн. Бердян. держ. пед. ун-ту. Гуманітарні науки. – 2008. – №1. – С. 97-103.

Силка Катерина,

студентка 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Т.П. Малихіна**, канд. психол. наук., доцент (БДПУ)

ДО ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ АКЦЕНТУАЦІЙ ХАРАКТЕРУ ПІДЛІТКІВ

Динамічне сьогодення ставить дуже високі вимоги до особистісного розвитку підростаючого покоління. Перехід від дитинства до дорослості дуже складний. Колізії особистісного становлення у підлітковому віці нелегкі, а іноді надзвичайно болісні для нього самого, вони породжують

труднощі не лише сприйняття підлітком самого себе, а й дисгармонію у взаєминах з оточуючими, дискомфорте емоційне самопочуття під час спілкування з дорослими і ровесниками. Підліток як ніхто інший схильний до дій психотравмуючих чинників. Вирішення цих проблем пов'язано з необхідністю ранньої діагностики проявів невротизації, психопатизації та схильності до них і важливу роль в цьому відіграє діагностика акцентуацій характеру, які здатні переходити в патологічний стан. Акцентуації характеру – це крайній варіант норми, коли окрема риса надмірно посилена, від чого і виникає вибіркова уразливість індивіда щодо певних психогенних впливів. Тому, закріплення деяких патологічних рис характеру заважає підлітку адаптуватися до навколишнього середовища. Необхідність виявлення акцентуацій характеру саме підлітковому віці тим сильніше, що цей період вважається найбільш складним, критичним у розвитку людини. Саме в цей період за даними статистики відбувається найбільша кількість суїцидів, протиправних дій, саме в підлітковому віці часто формується залежна поведінка.

Дослідженнями, пов'язаними з акцентуацією характеру особистості займалися в різний час такі відомі психологи, як П. Ганушкін, О. Кебріков, Е. Кречмер, А. Лічко, К. Леонгард, С. Подмазін М. Фрамер, Г. Шмішек, й ін.

Мета нашого дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні діагностики акцентуацій характеру підлітків.

Термін «акцентуована особистість» ввів автор концепції акцентуації – німецький психіатр і психолог К. Леонгард, він відштовхувався від уявлень російського психіатра П. Ганнушкіна про межові прояви психопатій, які він назвав «латентними психопатіями». Дитячий психіатр та психолог А. Лічко, розвинувши концепцію К. Леонгарда та П. Ганушкіна ввів термін «акцентуація характеру», вважаючи особистість надто комплексним поняттям. [1]

На сьогодні існує декілька підходів у трактуванні акцентуацій характеру, що добре простежується з таблиці.

Таблиця

Підходи до вивчення проявів акцентуацій характеру

Напрямки	Характеристика підходу	Представники
Медичний	Розглядає акцентуації, як фактор виникнення розладів психіки: неврозів, реактивних станів, психозів (та ін.);	В.М.Бехтерєв, П.Б.Ганнушкін, А.Є.Лічко
Соціально-правовий	Розглядає взаємозв'язок акцентуацій із девіантними формами поведінки.	Т.В.Драгунова, М.Ратгер, В.А.Татенко
Соціально-психологічний	Акцентуації — як фактор виникнення форм дезадаптації.	Г.В.Бурменская, В.Л.Мясищев, Т.М.Титаренко

Психолого-педагогічний	Поява акцентуацій — у наслідок розвитку особистісних труднощів учнів у навчальній діяльності та спілкуванні.	Л.Н.Анциферова, Е.Г.Ейдемільер, О.В.Скрипченко
------------------------	--	--

Вивчивши різні підходи до розуміння проблеми акцентуацій, можна з впевненістю говорити про взаємодоповнюваність у трактуваннях визначень акцентуацій характеру різними вченими. На наш погляд акцентуації є тією проміжною ланкою переходу від дитини до дорослого, яка з одного боку допомагає підлітку швидше і краще адаптуватися до усіх перетворень і гострих моментів у становленні особистості, однак з іншого боку, ці акцентовані риси можуть залишитися з людиною назавжди перетворившись на психопатії, серйозно вплинувши на ефективність та продуктивність життєдіяльності майбутнього дорослого.

Висновок: наші подальші зусилля будуть спрямовані на експериментальне виявлення патохарактерологічних особливостей у підлітковому віці та вироблення методичних рекомендацій щодо зниження їх прояву.

ЛІТЕРАТУРА

1. Личко, А.Е. Психопатии и акцентуации характера у подростков / А.Е. Личко. – Издание 2-е, дополненное и переработанное. – Ленинград : Медицина, 1983. – 256
2. Леонгард, К. Акцентуированные личности / К. Леонгард. – К.: Вища школа, 1981. – 392 с.

Катерина Силка,
студентка 3 курсу
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Науковий керівник: **О.С. Колпакчи**, старший викладач (БДПУ)

ВПЛИВ МУЛЬТФІЛЬМІВ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

У вихорі надшвидкого темпу сучасного суспільства, щоденного неперервного процесу розвитку і постійних змін, в епоху глобальної комп'ютеризації на психіку дитини спричиняють вплив безліч внутрішніх і зовнішніх факторів, серед яких провідне місце займають мультфільми. Нажаль, вони не завжди спричиняють позитивний вплив на тендітну психіку, яка тільки формується. Особливо це стосується дошкільнят. Розвиток технологій, поява гаджетів і швидке розповсюдження інтернету зробили найрізноманітніші мультфільми доступними значно ширшому колу малят. Разом з тим сучасні батьки так занурені у власні проблеми, що не завжди помічають те, що дивляться їх діти.

З одного боку мультфільми допомагають особистості дошкільника сформуватися всебічно розвиненою, гармонійною, побачити на екрані програні героями, ті соціальні ролі, які вони незабаром виконуватимуть